

1888_1959

D. Iov

D. IOV

SCRIERI

Ediție în două volume

1

POEZIE. PROZĂ

Text ales și stabilit, repere biografice, note și comentarii, iconograme
de Mihai și Teodor PAPUC

Studiu introductiv de Eugen LUNGU

Știința

Cărțile de proză cuprind cele mai relevante texte ale lui D. Iov. Apariția lor a fost anunțată și consemnată în diverse publicații ale timpului. În revista *Moldova de la Nistru* citim următoarele rânduri: „D. Iov este cel mai talentat zugrav al vieții simple moldovenești. Dl Mihail Sadoveanu ne dezgroapă admirabile pagini de viață veche boierească a moldoveanului. Dl Pamfile ne dă pagini senine de viață patriarhală moldovenească, viața moldoveanului contemporan, însă nimeni n-o redă ca D. Iov, care este cel mai bun cunoscător al sufletului și limbii moldovenești de azi”.

La rubrica „Cronică” a revistei *Viața Basarabiei* (an. I, nr. 1, 1932) e inserată o succintă prezentare a volumului „Amintiri și lacrimi” semnată de Al[exandru] T[erziman]. Cronica desprinde câteva note caracteristice ale talentului lui D. Iov: „Tot ce scrie autorul «Amintirilor și lacrimilor» poartă pecetea unei observații directe, nemijlocită prin abstracții și artificialități. Iov privește și vede tot ce-l înconjoară. În momentul când așterne pe hârtie subiectele sale, i se pare că le formulează închipuindu-și-le în fantezie. Cândva el a văzut însă toate lucrurile acestea, toți oamenii aceștia, a admirat aceste peisaje și a auzit aceste cuvinte. Concretizarea celor văzute și auzite apare la dl Iov simplă, fără nicio artă forțată, fraged și colorat, întocmai așa cum sunt în realitate.

Una dintre cele mai bune însușiri a lui Iov este aceea că are pentru fiecare dintre eroii lui altă limbă. El nu vorbește niciodată în locul personajelor redade. Oamenii din nuvelele lui Iov vorbesc cu propriile cuvinte, așa cum îi șade bine fiecăruia.

Dl Iov nu este un scriitor grav, tragic. Dimportivă. E idilic și armonios. E cântărețul liniștii câmpiilor moldovenești, a micilor târgulețe tăcute, e pictorul idilelor de țară... În nuvela *Morile* dl Iov a scris câteva pagini frumoase de priveliști nistrene: Nistrul curgând leșez ocolind cotiturile și încrețit de valuri mărunte; Nistrul în amurg când pădurea se întunecă și apa se înverzește ca și cum seara ar acoperi-o cu un covor de catifea; Nistrul în nopți cu lună rostogolind în undele lui argintii cântece de păsări și umbra pădurii adormite și Nistrul pe vreme de ploaie, cu ape umflate și tulburi și pâraie mănioase ce șiruiesc din toate părțile, de pe dealuri, mărind larma cuprinsului...”

În viziunea criticii literare contemporane (vezi în acest sens *Dicționarul General al Literaturii Române*. Ediție în 7 volume, coordonator acad. Eugen Simion. Editura Univers Enciclopedic, vol. III – literele E/K, 2005, p. 631–632, articolul semnat de Remus Zăstroiu), proza lui D. Iov este apreciată drept una tradițională, care „reia temele obișnuite ale epocii: întoarcerea în sat, dragostea nefericită... Tonul naratorului variază de la melancolie și duioșie la ușoară revoltă în fața nedreptăților divine și umane sau la amuzamentul plin de simpatie și înțelegere (în povești de vânătoare, scene de cârciumă). Nu se pot stabili mari diferențe între cele câteva volume (...) O serie de referiri autobiografice precise apar în evocarea satului și a familiei. Se disting câteva texte umoristice, de pildă relatarea unei călătorii cu trenul (*Podul Iloaiei–Hârlău*); încetineala incredibilă a deplasării e acceptată ca o fatalitate în cadrul unor relații patriarhale și în circumstanțe caragialești: trenul întreg stă pe loc, cât timp se caută prin sate curcanii ceruți de șeful de gară. Beneficiind probabil de faptul că în epocă povestirea avea un cod literar bine definit, un număr apreciabil de bune modele ale genului, o tradiție, proza lui Dmitrie Iov este lipsită de mari stângăcii...”

Cea de-a doua secțiune a compartimentului de proză cuprinde textele publicate doar în periodice, scriitorul fiind un colaborator activ la un mare număr de reviste literare și de cultură ale timpului, printre acestea remarcându-se mai ales *Universul literar*, *Cosânzeana* și *Luceafărul*.

CUPRINS

<i>D. Iov: Între Trotuș și Nistru</i> (Eugen Lungu)	5
<i>Repere biografice</i> (Mihai și Teodor Papuc)	29
<i>Notă asupra ediției</i> (M. și T. P.)	39

POEZIE

Volumul COVOR BASARABEAN (1943)

LACRIMI PENTRU BASARABIA

Covor basarabean	42
Plâns basarabean	43
Scrisoare peste Prut	44
La Putna plânge Ștefan Voievod	44
Jelanie basarabeană	45
Răvaș către Rege	46
Virgilia Olaru	46
Voroavă	47
Mori de vânt basarabene	48
Femei basarabene	49
Paște trist	50
Noaptea, la Prut	51
Au înflorit castanii la Soroca	51
Moldovă, sună-ți clopotele toate	52
Lăcustele	53
Răvaș pentru Soroca	54
Răvaș de răspuns	55

ICOANE

Toamnă basarabeană	56
Iarnă basarabeană	56
Hotar în iarnă	57
Ploaie basarabeană	57
Drum basarabean	58
Primăvara la Soroca	58
Vecerne la Nistru	59

Înserare basarabeană	59
Crăciun peste Nistru	60
Cetatea Albă	60

DRUM SPRE DREPTATE...

Basarabia	61
Spune Basarabie... ..	62
Răvaș răzășesc	63
Scrisoare pentru ostași	64
Închinare ostașilor	65
Chemare	66
Răvaș basarabean	67
Alexandru cel Bun poruncește	68
Trimit azi Regelui scrisoare	69
Colindă	70
24 ianuarie	71
Măria Ta, nu te mai vrem Rege... ..	71
Hronic	72
Văd cum s-adună neamul	74
10 mai	75
Țăran basarabean	75
Pizanie	76

URME VECHI

Soroca, azi	77
Acasă... ..	78
Cerdacul meu de la Soroca	79
Hoinar prin Basarabia	81
Noaptea, după luptă	81

LINIȘTE-N ZBUCIUM

Letopiseț	82
Măr domnesc	83

DIN PERIODICE (1910-1944)

Cântece de toamnă	84
Iubire	85
Cantilenă	85
1911	86
Lied	87
Scrisoare	88
Cântarea mea	89

Scrisoarea a II-a	90
Cântece triste	91
Cântec trist	91
Scrisoarea a III-a	92
Carte poștală [Aceleași lucruri toate-s și azi cum le-ai lăsat]	94
Pax vobiscum	94
Pastel	96
Gânduri triste	96
Tristia	97
Pe-o carte de vizită	98
Carte poștală [M-am reîntors! Odaia goală și plină de melancolie...]	98
Trei strofe	99
Cântece	100
Zile de durere	101
Memento	104
Cântec	104
Scrisoarea unei femei	105
Scrisoarea a IV-a	107
Te-ai dus!	108
Cântecul din urmă	109
Atâtea legi ne ies în cale... ..	110
Scrisoare de sărbători	111
Despărțire	112
M-am dus	113
Caragiale	114
Scrisoarea a VI-a	115
Cântece	116
Am să mă-ntorc la toamnă (variantă)	117
Bolnav	118
Poezia răsului	119
Carte poștală [Te duci și tu acum! O, te cheamă]	120
Liniște	120
Noapte cu lună	121
Eu cred în cer	122
Moartea unei flori	122
Am să mă-ntorc la toamnă	123
Cărți poștale [Nu ți-am cântat iubirea la fereastră]	124
Liniște	125
Iubirii	125
Carte poștală [În suflet port un cimitir cu cruci]	126
Cărți poștale [Te duci și tu acum!... Nu iei în seamă]	126
Noapte	128
Meditație	128

În așteptare	130
Carte poștală [Din satul meu pornește azi scrisoarea]	131
Carte poștală [Tușește vântul pe sub ramuri goale]	131
Cărți poștale [Eu port în suflet două flori albastre]	132
Carte poștală [Toamnă... Noapte... Crizanteme ude...]	133
În ochii tăi	133
Farmec	134
Carte poștală [Mă duc!... Și nimeni nu m-oprește]	134
Cântec dulce	135
Visul	135
Mesteacănul	136
Carte poștală [Ca floarea răsarită pe-un mormânt]	138
Carte poștală [Iarăși pornesc și vis, și dar, șirag]	138
Ogorul nostru	139
Cărți poștale [Trecea un mort pe stradă, aseară, în amurg]	139
Carte poștală [De voi muri naintea ta, te rog]	140
Carte poștală [Plângând, adesea pe drumul vechi colind]	140
Plânga	141
Carte poștală [Frumoasa mea, a înflorit cicoarea]	141
Carte poștală [Când se destramă din livezi parfumul]	142
Carte poștală [Și nu voi fi în viața mea mai trist]	142
Carte poștală [De-atâția ani neîncetat te cânt]	143
Așteptare	144
Singurătate	144
Scrisoare	145
Cărți poștale [Asemeni cum pe-ntinderi de zăpadă]	146
Înserare	146
Cărți poștale [Aseară a murit un ofticos]	147
Cărți poștale [Pe clătinări de valuri – largi sânuri ce tresaltă]	148
Carte poștală [Ca mâine voi muri, frumoasa mea]	150
Peisaj basarabean	151
Carte poștală [Îți mai aduci aminte, Tufănică]	151
Ploaie basarabeană	152
Prou pentru inimă	152
Carte poștală [În viața mea de zbucium și de plâns]	153
Primăvară	153
Plecure	154
Carte poștală [Privind în ochii mari și dulci, aș scri]	154
Aniversară	155
Singurătate	155
Carte poștală [Frumoasa mea, când dormi în așternut]	156
Scrisoare	156
Carte poștală [Să vii odată la mormântul meu]	157

Carte poștală [Și iarăși vine toamna ce-n fiecare an]	157
Carte poștală [Ți-aduci aminte? Casa noastră dragă]	158
Scrisoare	158
Cărți poștale [Pe-aripi de rândunici coboară toamna]	159
Urătă hartă are Țara mea...	160
Peisaj transnistrian	161
Carte poștală [În toamna asta ca-n cealaltă toamnă]	162
Când visurile iarăși...	162
Scrisoare de toamnă	163
La Ciucea plânge Goga în mormânt	164
Avem o judecată-n altă parte	165
[Carte poștală]	166

INEDITE DIN MANUSCRISUL „AMINTIRI DIN IERI” (1948)

1907	167
I. [Mi-aduc aminte ca de-un vis urât]	167
II. [Una mie nouă sute șapte...]	168
III. [Din fiecă conac creștea un soare]	168
IV. [Și iarăși au urmat zile ca ieri]	169
V. [Au trecut atâția ani de parcă]	170
Amintire	170
Foaie matricolă	172
Biruința	173
Tata	174
Eu	175
Astăzi	177
Urmașul	178
Moștenire	179
Ciocoliul	180
Unui muncitor	181

ALTE INEDITE

Sonet [Prin stururile trase la fereastră]	183
Sonet [Ce dor îmi e de tine moarte, moarte!]	183
Sonet [Eu n-am găsit izvorul sfânt al vieții]	184
Carte poștală [Iarăși de-acum îngenunchez sub vrajă]	185
Carte poștală [Eu nu știu, sunt mâinile tale care]	185
Colindă tristă	186
Carte poștală [Când visurile iarăși se încaier]	186
Carte poștală [Frumoasă Doamnă, dorurile mele]	187
Carte poștală [Tăcea pădurea, – să te-aud pe tine]	187

Carte poștală [Aș vrea ca să mă uiți de tot, așa]	188
Carte poștală [Ce ochi frumoși aveai în ziua ceea]	188
Carte poștală [Acuma când am fericirea toată]	189
Carte poștală [Nu știu de unde te-ai ivit în drum]	189
Carte poștală [Atâta liniște domnea în mine]	190
Carte poștală [Cât crește depărtarea dintre noi]	190
Carte poștală [O toamnă grea, cu ploi, cu frunze moarte]	191
Carte poștală [Îți amintești? Era târziu în noapte...]	191
Carte poștală [Scrisoarea ta, scrisoarea ce nu vine]	192
Carte poștală [E-o liniște de toamnă tristă]	192
Carte poștală [Și-a prăbușit în apă bolta]	193
Carte poștală [Îți culc aceste strofe la picioare]	193
Pocăință	193
După vecerne	194
Spovedanie	194
Dorință	195
Carte poștală [Ca-ntr-un copac cu promoroacă-n soare]	195
Carte poștală [Eu părul tău, cu-nvălmășiri de noapte]	196
Prefață	196
Spovedanie	197
Amintire	197
Dorință	198
Carte poștală [Frumoasa mea, aplec peste-amintiri]	198
Urâta	198
Peisaj	200
Carte poștală [A înflorit în grădinița noastră]	201
Artur Gorovei	201
Carte poștală [Mi-a înflorit un zarzăr în fereastră]	202
Carte poștală [Pe lângă casa unde-ai stat odată]	203
Carte poștală [Bătea-n fereastră luna astă-noapte]	203
Carte poștală [Vin amintiri cu flori duse de vânt]	203
Înserare de mai	204
Liniște	205
Mărturisire	205
Spovedanie	206
Amintiri în toamnă	206
Carte poștală [Să nu mi-o spui că sunt bătrân, că-n umeri]	207
Carte poștală [Din dor, din gând, din vis, din tot ce-am fost]	208
Flămânzi	208
Iarnă	209
Cuza-Vodă	210
Pădurea, după ploaie... ..	210
Iulie	211

Postumă	212
Scrisorile	213
Zădărnice	214
An Nou	215
Dorință	215
Peisaj	216
Carte poștală [I-atâta depărtare între noi!...]	216
Carte poștală [O, scumpăciune, dacă-aș putea să cânt]	217
Reîntoarcere	217
Popas	218
Prefață	218
Primăvară	219
Toamnă	219
Mărturisire	220
[Ca zvonul calm...]	221
Început de toamnă	221
Romanta dragostei	222
Noe	223
Moise	224
Iosif	225
Nunta din Gana	225
Sângele Domnului	226
Șarpele	226
Frunza de vie	227
Eva	227
Bradul	228
Gelozie	229
Noaptea Învierii	230
Adam	230
Mărul	231
Primăvară	231
Pe urma multelor cocoare	232
Mesteacănul	233
Amintiri	234
Amiază	235
Toamna	236
[Cum stam sfios...]	237
Coasta lui Adam	238
Gherghetul	239
Bate luna în fereastră	239
Primăvara	240
Aș vrea	240
Întâi martie	241

Carte poștală [Frumoasa mea, te văd și-acum aieve]	241
Toamna aurie	242
Carte poștală [Așa frumoși îs ochii tăi albaștri]	243
Scrisoare	243
[Eu ochii tăi frumoși...]	244
Bisericuța din Flămânzi	245
Romanța toamnei	246
Testament	247

PROZĂ

Volumul ÎN LUNCA TROTUȘULUI (1923)

În lunca Trotușului	250
Florile Dalbe	270
În Sâtași	275
Fără stăpân	281
Ploaie	286
Sănduțu	293
Podu Iloaiei-Hârlău	295
Pe drumul Trotușului	298
Câștigul nevestei	303
Icoana	306
Creanga de măr	309
Omul știe când pleacă...	310
În curtea bisericii Rufeni	316
Cele trei flori...	319
Oameni economi	323
Morții	329
Tăcerea unei chilii...	332
Hamacul	334

Volumul DUDUIA ADELA (fără an)

Duduia Adela	338
În ajunul Crăciunului	345
Părintele Volocan are un proces...	349

Volumul AMINTIRI ȘI LACRIMI (1932)

Acasă...	356
Un drum și-un țintirim...	358
Morile	369

Însemnări	373
Biserica Dancului	378
Roua	381
Tata	387
Macii	389
Într-o noapte ploioasă...	393
Răspata	397
Margaretele	399
Mugurii	403
Însurat...	406
Școlarii	409
Nopti de toamnă	412
Domnul Vartic	414
Sector liniștit	418
Prizonierii	421
Conu Ghiță	425
Viforul	428

DIN PERIODICE (1910-1941)

În amurg	437
Îndrăgostiții	439
Cântecul durerii	441
Constanța	449
Iepurașul	453
În preajma dragostei	456
Sf. Gheorghe	458
În Bogătești	461
Noaptea, într-un sat	465
La cumătrie	468
Candela	474
Pribegiri	476
O zi de primăvară	481
Necunoscutul	483
Venera	485
Dolce farniente	485
Treizeci și una	486
Necunoscuta	488
Costică Pădure	490
Armindenul	492
La nuntă	498
La noi, la Flămânzi	502
La scăldătoare	510

Glasul clopotelor	513
Trandafirul	515
Bolnav!	518
Scrisori către logodnica mea	520
Din carnetul unui îndrăgostit	521
Un popă	522
Răsăritul	524
Frunzele	526
Amintiri de război	527
Însemnări din război	529
Paștele la Iași	532
Tovarășul	535
Un om distrat	537
Cea dintâi sărutare	539
Pușkin	543
Armonie... ..	547
Lacrimi călătoare	552
Oala cu vin... ..	554
Pățania lui Neculai Arventiev	556
Obida	560
Într-o gară bucovineană	564
 NOTE ȘI COMENTARII	 567

Volumul COVOR BASARABEAN (1943)

„Citiți, vă rog, și recitiți această minunată poezie: «Covor basarabean».

Ah! ce dumnezeiesc de nobil rol a dat Dumnezeu poezilor: ca din durerile, din sfâșierile lor sufletești să poată face cântece pentru alții.

Refugiat din Basarabia, cu sufletul încărcat de obidă, rățăcește acum pe ulițele Bucureștilor... Și iată că ochii lui întâlnesc un covor, a căruia vedere îi însutește durerea, îi sfâșie inima, gândindu-se la comorile de frumuseți ale coastei smulse din trupul țării sale și la bruma de gospodărie ce reușise și el, biet poet, să întemeieze acolo. Și iată-l cum preface chinuitoarea lui sfâșiere în cântec pentru alții, în poezie pe care n-o poți citi cu voce tare, pentru că te-neacă plânsul, poezie care merită să figureze în toate antologiile noastre viitoare și pe care o vor învăța de aci încolo pe dinafară toți copiii neamului nostru.”¹

I.Al. Brătescu-Voinești

LACRIMI PENTRU BASARABIA

COVOR BASARABEAN

Ce mâini trudite de țărancă
Ți-au înflorit urzeala trandafirii
Și te-au țesut, ca să te calce mirii?
Cum o strigau? Marie? Ancă?

¹ Articol apărut într-un mare ziar din București la 8 octombrie 1940 (*n. aut.*)

Pe câmpul tău bogat, cum e un lan,
Privirea mea citește ca-n scrisoare,
Gândindu-mă la biata țesătoare,
Frumosule covor basarabean.

Eu parcă văd o frunte cum asudă
Și-obrajii aburiți, ca niște pâini!
Aș vrea ca să sărut acele mâini,
Ce te-au-nflorit cu dragoste și trudă.

Au plâns deasupra ta tristeți de moină
Și inima și-a destrămat-o-n fire;
Chenarul drag ți l-a țesut din doină
Și florile din cântec de iubire.

În clitul, sub icoane, ce-adun anii
Din truda degetelor de mărgear?
Căci zestre-ai fost și te-au furat dușmanii,
Frumosule covor basarabean.

1 iulie 1940, București

PLÂNS BASARABEAN

În liniștea ce-așterne peste țară
Dureri ce stau cu moartea megieși,
Un plâns de frate face popas iară,
Din sate de mazili și de răzeși.

L-ascult încet și trist cum se-nfioară,
Ca adierea-n floarea de cireși,
Cum vine ca o doină de vioară,
Din sate de mazili și de răzeși.

În nopți când bolta-i floare de cicoare
Și codrii străjuiesc – bătrâni plăieși –,
Citesc durerea-n stele, ca-n scrisoare,
Din sate de mazili și de răzeși.

Și plânsu-l înfrățesc cu-n plâns sinistru,
Când lacrimi cad ca flori de măcieș:

Acolo-mi bate inima, la Nistru,
Prin sate de mazili și de răzeși.

21 iulie 1940, București

SCRISOARE PESTE PRUT

Eu am luat doar lacrimile toate
Să le-ntovărășesc cu-a altor frați,
Dar inima acolo la voi bate:
Aceeși între Nistru și Carpați.

Când dorul meu colindă sat cu sat,
Eu sunt alături de voi moldoveni;
Voi când veniți acasă pe-noptat,
Tu suflete pe prispă te așterni.

E mâna mea în crucea care-o faci,
Mă rog cu tine noaptea la icoane
Și-același dor nutrim, frate Ioane:
De oameni amărâți și de săraci...

Când ochii mei spre Nistru-nlăcrămați
Privesc și fac în depărtare scut,
Privirea ta se-ndreaptă peste Prut
Să conăcească-n ochi iubiți, de frați.

În ritmul trist al inimilor noastre
Eu înțeleg porunca de apoi:
Vor fi privirile și mai albastre,
Biruitori când vom veni la voi!...

16 august 1940, Bușteni

LA PUTNA PLÂNGE ȘTEFAN VOIEVOD

Sunt numai lacrimi și dureri în țară
Și-i zarea tulbure, parcă-i de glod...
Ce geamăt dinspre munți s-aude iară?
La Putna plânge Ștefan Voievod!...

Pământul pentru care-a sângerat,
Ca pe-un măr bun dușmanii azi îl rod...
S-aude zvon de glas îndurerat...
La Putna plânge Ștefan Voievod!...

Dieci bătrâni însângerează slova
Scriind prăpăd ca-n vremea lui Irod.
S-aude-un vaier colindând Moldova...
La Putna plânge Ștefan Voievod!...

Răsună scrâșnet de muștrare-acum
Din sufletul acestui sfânt norod...
Tăceți, s-asculte fiecare cum
La Putna plânge Ștefan Voievod!...

17 august 1940, Bușteni

JELANIE BASARABEANĂ

Ascult în depărtare cum se stinge
Îndureratul glas de la hotar...
Iar a-nceput bătrânul Nistru-a plânge,
Moldovenimea noastră plânge iar.

Nu-s clopote în turla de biserici,
Chemarea lor nu cântă peste sat;
Dumnezeiescul glas jertfit de clerici,
Prin sate de mazili a încetat.

Pe la răspântii troițele se roagă,
De la Chilia până la Hotin,
Așteaptă frații care nu mai vin,
Să dezrobească țarina zăloagă.

Ascult din depărtare cum străbate,
Prin liniștea care se lasă grea,
Jelanii triste peste țara mea,
Trimise sol de-o inimă de frate...

18 august 1940, Bușteni

RĂVAȘ CĂTRE REGE

Măria Ta, la Nistru ni-i hotarul,
Acolo unde Ștefan Voievod,
Înconjurat de sfetnici și norod
Zidi credinței pururea altarul.

Măria Ta, pământul dintre ape
A fost al nostru și va fi întreg,
Căci nu-i durere-atâta câtă-ncape
În sufletele celor ce-o-nțeleg.

Măria Ta, și nu-i putere-n lume
Zăgaz să facă sufletului nost,
Căci doar din veac pe-acest pământ am fost
Sălășluiți de Dumnezeu anume...

Măria Ta, strămoșii toți ne cheamă,
În țințirimuri morții au prins glas,
În ei revolta încă a rămas,
Ca pentr-un fiu o dragoste de mamă.

Măria Ta, când noaptea cerul crispă
Și liniștea s-așterne peste zări,
Ascultă trist, cum vin din depărtări,
Chemări de-acelor care gem pe prispă.

Măria Ta, ascultă-le chemarea
Ce trăsnete spre răsărit aruncă.
Flăcării Tăi de mult cunosc cărarea:
Numai Măria Ta să dea poruncă...

19 august 1940, Bușteni

VIRGILIA OLARU

Te văd micuță, cu tașca pe spate,
Cum te grăbeai spre școala ta primară.
Erai frumoasă ca o primăvară
Când îmi strigai la ușă: Sănătate!...

Fina mea, Virgilia Olaru,
Unde ți-ai lăsat abecedarul?

Purtai în ochi câmpii basarabene
Și-n glas chemare de privighetoare,
Povești frumoase-ți atârnav de gene
Când chinuiai pe placă o scrisoare.
Fina mea, Virgilia Olaru,
Unde ți-ai lăsat abecedarul?

Mă-ntrebai: cine-a făcut Cetatea?
Și-o-ntruchipai aidoma din glod,
Vroiai să afli când deschideai cartea,
Cât de voinic e Mihai Voievod.
Fina mea, Virgilia Olaru,
Unde ți-ai lăsat abecedarul?

Când se-mbrăca Soroca toată-n steaguri,
În mândrul tău costum național,
Păreai o păpușică de cristal
Crescută-n sfinte, românești, meleaguri.
Fina mea, Virgilia Olaru,
Unde ți-a rămas abecedarul?

Cu gândul dus spre Nistru astăzi plângi,
Dar plânsul tău e plânsul țării-ntregi
Și-ai vrea cu lacrimi de copil să stângi
Pojarul Neamului ce-l înțelegei...
Fina mea, Virgilia Olaru,
Cine ți-a furat abecedarul?

20 august 1940, Bușteni

VOROAVĂ

Cu crucea și cu paloșul în mână
Cel care-n veacuri a răzbit străinul,
Vă-ntreb Io Ștefan Voievod ot Putna:
Hatmanii mei, au unde ni-i Hotinul?

Io care-n patruzeci și șapte lupte
Am pus cu voi acestei țări temeiul,
Vă-ntreb Io Ștefan Voievod ot Putna:
Mazilii mei, au unde ni-i Orheiul?

Curs-a sângele în râuri până când
Am întărit hotarele ca roca.
Vă-ntreb Io Ștefan Voievod ot Putna:
Răzeșii mei, au unde ni-i Soroca?

Prin vitejie am rămas Cel Mare
Așa cum scrie-n Letopiseț slova.
Vă-ntreb Io Ștefan Voievod ot Putna:
Urmașii mei, au unde ni-i Moldova?

Urmașii mei!... De nu sunteți voi vrednici,
Voi deștepta pe Tăutu, pe Duma,
Pe Boldur, pe Mohilă, pe Țuțora,
Pe toți acei ce-avură-n leaturi rost
Și spre rușinea voastră-a tuturor,
Voi întregi cu ei Moldova cum a fost...

21 august 1940, Bușteni

MORI DE VÂNT BASARABENE

V-am părăsit la margine de sate...
Pe lanuri grâu de aur dădea-n copt.
Cu brațe răstignite ca un 8,
Ne-ați urmărit pe drumuri blestamate.

Cu mâinile spre boltă ridicate
Ca-n țințirimuri niște cruci de lemn,
Păreați că faceți lui Dumnezeu semn
Să vadă-n lume câtă nedreptate...

Trăiți în lacrima ce-o strâng sub gene
Când o cunun cu-a miilor de frați;
Bătrâne mori de vânt basarabene,
Pentru cine astăzi grâul măcinați?

Eu vă ascult de-aici și înțeleg
Că glasul vostru nu-i de-odinioară:
E plânsul Basarabiei întreg
Și fiecare șoaptă, o ocară...

25 august 1940, Bușteni

FEMEI BASARABENE

Frumoaselor femei basarabene
Natașa, Vera, Liuba, Raia, Zina...
Voi care-mpodobiți în ochi lumina
Și primăveri le aciuăți sub gene,

Spre voi se-ndreaptă suflet plin de toamnă
Să-ngenunche, mâini albe să sărute,
Când noaptea visurile părții-nseamnă,
Pe drumurile-n vremuri străbătute.

V-am întâlnit prin sate moldovene
Când v-am furat surâsul, ochii, glasul
Și ritmul care-l lasă-n urmă pasul,
Și farmecul din voi, ca din poiene...

Vă văd: mănunchi de flori de primăvară,
Cu ochii verzi, de troscot din ogradă,
Cu ochi albaștri ca bolta spre seară,
Cu-obrajii plini și albi, ca de zăpadă...

Vă întâlnesc, cu dorul meu magistru,
Pe drumuri strămoșești și lungi, la țară;
Când stați pe mal, visând, cu ochii-n Nistru,
Eu-s lângă voi, acolo, la hotară...

Cu voi am tors fiorul cel mai drag
Și l-am urzit cu patimă-n vecie;
Nădejdi mele toate-ați fost toiag
Și pajiște cu flori de poezie...

Frumoaselor femei basarabene,
V-am părăsit în vremuri de restriște,
Când au-nceput dușmanii să se miște,
Când peste holde moartea se așterne.

V-am părăsit la margine de țară...
Blestemul vostru-l îndurăm de-a pururi
Și vorbele de ură și ocară,
Când s-au știrbit a țării dragi contururi.